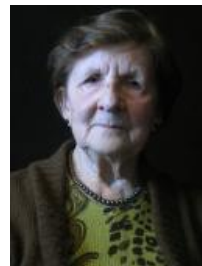

RYTA ZAŁUSKA-KOSIOR

ur. 1928; Rokitno

Miejsce i czas wydarzeń	Lublin, dwudziestolecie międzywojenne
Słowa kluczowe	dzieciństwo, rodzina i dom rodzinny, ulica Staszica, mieszkanie, sąsiedzi

Mieszkanie przy ulicy Staszica i jego okolice

Tam gdzie myśmy na Staszica mieszkali to właścicielem był pan Ignacy Domański. I tam również mieszkał Ludwig Hartwig, ten słynny fotograf. On tam mieszkał, tylko on mieszkał w innej klatce schodowej. Stamtąd nie za wiele pamiętam. Pamiętam tylko, że nasze mieszkanie było nad piekarnią, było na parterze a w suterynie była piekarnia. Ja zawczasu strasznie bałam się piekarzy. Nie wiem dlaczego. Jak mnie czasami mama po coś wysyłała do drugiego pokoju, bo ja mała byłam, to ja musiałam wziąć stołeczek pod pachę, bo ja nie dostawałam do kontaktu, to szłam, przełamywałam się, szłam, na ten stołeczek szybko stawałam, zapalałam światło, ale uciekałam stamtąd jak zobaczyłam na podwórku te białe fartuchy, te czapki takie, to nie wiem dlaczego ja się ich bałam.

Ta piekarnia pod nami należała do Domańskich, bo oni właśnie wypiekali te ciastka, to ta firma Semadeni, cukiernia i kawiarnia. Bo pan Domański to kupił, on to przejął i on już to prowadził. Taki niewysoki pan, okrągłutki, taki mały.

A oni, małżeństwo Semadenich, to nawet gdzieś chyba tutaj mieszkali, ja nie pamiętam. Wiem, że ja kiedyś u nich w domu nawet byłam, bo ja przyjaźniłam się z dziewczynką, której ojciec był dozorcą tam u Domańskiego. Tak że kiedyś pamiętam, ona szła do Domańskich, coś tam ojciec ją posłał czy coś, też nie pamiętam, a tam się im wnuczka urodziła, to ja to pamiętam, że nam pokazali wtedy dziecko w beciku. Tak to zapamiętałam. A to urodziła się córka adwokata Wlazilackiego. Teraz to już nikogo nie spotykam. Nikogo, absolutnie, już nie ma. Wszyscy już w grobie leżą.

Tam mieszkało małżeństwo Domańskich, Ignacy Domański, a ona nie pamiętam, czy Maria, czy jakoś tak, nie pamiętam. Ja nawet wiem gdzie ich grób jest na Lipowej, to jest na wojskowym cmentarzu, co tutaj na rogu jest Katyń, to za tym płotem, dalej następny tam jest grób Domańskich. Właśnie w tym miejscu, trzeba przejść przez wojskowy cmentarz.

Żeby wejść do naszego mieszkania na Staszica to się wchodziło w tą taką dużą bramę, co jest, co się prosto tam idzie do Europy od tyłu, a na lewo się wchodziło na

podwórko, właśnie tam, gdzie myśmy mieszkali, i tam jak się weszło na to podwórko zaraz, to tam w lewo znów była klatka schodowa i tam się już wchodziło. A teraz jak ja kiedyś tam zajrzałam, to ja widzę, że teraz nawet na to podwórko nie można wejść, bo zrobili taką kratę, bramę.

W naszym mieszkaniu były dwa pokoje i kuchnia. Na podwórku się bawiłam właśnie z tą Jasią, z tą córką dozorczy. Czy były tam inne dzieci, tego nie pamiętam. Ale na podwórku były jeszcze tam zbudowane takie schody, bo tam były takie jakby balkony i na te balkony wychodziły też okna, bo to były takie jakby pomieszczenia kuchenne z tej strony. To tam właśnie, chyba na drugim piętrze mieszkała ta pani Semadeni, a na pierwszym pani Wadowska. To ja ją zapamiętałam, to była starsza, siwa pani, takie jak to się widzi na tych starych dawnych zdjęciach, aksamitka tutaj na szyi, białe włosy siwe tutaj, upięte w taki koczek, bardzo sympatyczna pani. Też już nie pamiętam czy sama mieszkała czy z kimś, ale sama chyba nie, ktoś z nią mieszkał, nie pamiętam, bo pani Semadeni to sama mieszkała. Pani Wadowska to już była starsza osoba, tak powoli chodziła, bo zdaje się, że chorowała na nogi, coś nogi ją bolały. Ja ją zapamiętałam, bo ona mi się bardzo podobała, na czarno była ubrana, tutaj ta aksamitka, te siwe włosy takie, i taka pogodna, uśmiechnięta twarz.

Jak się wychodziło z naszej bramy na ulicę Staszica to były jakieś sklepy, było coś, ale co, to nie pamiętam. Pamiętam tylko na rogu, naprzeciw o tego tutaj sąsiedniego, to był sklep Magierskiego, artykuły chemiczne.

Data i miejsce nagrania	2012-11-29, Lublin
Rozmawiał/a	Tomasz Czajkowski
Transkrypcja	Anna Głębocka
Redakcja	Maria Radek
Prawa	Copyright © Ośrodek "Brama Grodzka - Teatr NN"